

2016.03.23.

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

PROJEKTIGAZGATÓSÁG

„BESZÁMOLÓ A TÜNDERPALOTA ENERGIAHATÉKONYSÁGI FELÚJÍTÁSA” CÍMŰ KEOP-5.6.0/12-2013-0013 SZÁMÚ PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

A PROJEKT FŐBB ADATAI

Projekt címe	A Tündérpalota energiahatékonysági felújítása
Projekt azonosító száma	KEOP-5.6.0/12-2013-0013
Pályázó	Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
Projekt megvalósítási időszaka	2014.01.02-2016.02.28.
Projekt forrása:	Európai Unió Kohéziós Alap
Projekt támogatási összege	512 158 401 Ft
Támogatási intenzitás:	100 %

Pénzügyi adatok

Támogatási összeg:	512 158 401 Ft
Lehívott támogatási összeg	449 796 885 Ft
Önerő (fizikai zárást követő megvalósulás következtében)	46 018 446 Ft
Maradvány	16 342 620 Ft

SZAKMAI MEGVALÓSÍTÁS

A projektmegvalósítás előzményei

Az 1910-1911 között szecessziós stílusban épült épületet –melyet eredetileg gimnáziumi oktatás céljára adtak át- Körössy Albert tervezte. 1977-ben helyezték műemléki védetség alá.

Az épület meglehetősen elhanyagolt állapotú volt, bár az ezerkilencszáznyolcvanas- kilencvenes években végeztek részleges felújításokat az Elnök utcai és Győrffy utcai szárnyakon. A homlokzat többi része azonban annyira romos állapotban volt, helyenként veszélyeztetve a használat biztonságát. Az előregedett, szigetelés nélküli nyílászárók, a korszerűtlen fűtési és világítási rendszer miatt az épület üzemeltetése rendkívül költséges volt.

Az épület jelenleg az OFI vagyonkezelésében áll. 3 intézmény működik az épületben: az OFI szervezeti egységeként a Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, valamint bérlió intézményként a Természettudományi Múzeum növénytári részei, illetve a Nemzeti Múzeum restaurátor képző iskola.

A projekt előkészítése

2013. november 15-én nyújtott be pályázatot a Központi költségvetési szervek energiahatékonysági beruházásait támogató pályázati konstrukcióra az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI) a kezelésében álló Könyves Kálmán krt. 40. sz. alatt található épület, az úgynevezett „Tündérpalota” felújítására.

A projekt előkészítése során tekintettel kellett lenni arra, hogy az épületben működő három intézmény munkavégzését a kivitelezés alatt is biztosítani kell, hiszen a több százezer gyűjteményi tárgy elszállítása nem volt megoldható.

A tervezés során szintén figyelembe kellett venni a műemléki védeltségi szempontokat a megfelelő műszaki megoldások kiválasztásánál. A benyújtott energiahatékonysági projekt magában foglalta valamennyi nyílászáró korszerűsítését, a padlásfödém hőszigetelését, a homlokzat hőtechnikai szempontból elengedhetetlen mértékű felújítását, az épület fűtési rendszerének felújítását, a melegvíz előállítás korszerűsítését, az épület világításának korszerűsítését, illetve napelemek telepítését.

A projekt megvalósítása

A támogató döntést követően 2014.01.02-án lépett hatályba a támogatási szerződés. Ezek után kezdődött a Megvalósulási Dokumentáció összeállítása, melynek során egyebek között veszteségfeltáró vizsgálat és energetikai audit, energetikai tanúsítvány készült, illetve elkészültek a tender-, majd a kiviteli tervek, melyek alapján megszületett az örökségvédelmi hozzájáruló nyilatkozat.

A Megvalósulási Dokumentáció végleges elfogadása többszöri hiánypótlás és kiegészítés utáni 2014. október végén történt meg.

A hatályos szabályozás alapján nyílt, nemzeti közbeszerzési eljárás lefolytatásával kerültek kiválasztásra a kivitelezők. A felhívás alapján külön és egyben is lehetett pályázni a építési-, az elektromos-, az épületgépészeti felújítási munkálatok elvégzésére, illetve a napelemes rendszer telepítésére. A közbeszerzési eljárás nyertese négy különböző kivitelező cég lett. A munkálatok 2015. júniusában kezdődtek.

A napelemes rendszert a Veolia Zrt. készítette, a világítási rendszer felújítását a Szikravil Kft, az épületgépészeti korszerűsítést a Thermoszervíz Kft. végezte. Az építési munkák kivitelezője a Rózsaép Kft. volt.

Napelemes kiserőmű

Az egykori gimnázium sportpályáján alakították ki azt a napelemes rendszert, amely megújuló energia termelésével segíti a költségek csökkentését. 172 darab ASOLAR AS-60P 255 típusú napelemcella biztosít megújuló energiát az épület elektromos igényeinek kiszolgálásához. A 40 kVA teljesítményű kiserőmű egy év alatt 48 300 kWh elektromos energia előállítására képes.

Épületgépészeti felújítási munkák

Az épület fűtési rendszere megújult. Két darab egyenként 200 kW teljesítményű Remeha típusú kazánt építettek be a több évtizede működő három régi helyére.

Az új kazánok

271 darab új, szabályozó szelepekkel ellátott radiátort szereltek be a kivitelezés során a hatékonyabb fűtés érdekében. A melegvíz ellátást energiatakarékos hőszivattyús bojlerok szolgáltatják.

Az eredeti fűtőtestek

Az új radiátorok

Az energiatakarékosság jegyében lecserélték az épületben található régi, rossz hatásfokú világító szerkezeteket. A helyiségek használata szerinti megvilágítást 1016 darab Philips márkájú lámpatest biztosítja. Kiépítették az épületben a vészvilágítást és a kijáratokat jelző irányfény rendszert. 292 fényforrás mutatja és világítja meg a menekülési útvonalakat.

A kedvező hőtechnikai értékek elérése érdekében megtörtént a padlás szigetelése. Lécvázak közé helyezték el porvédelmet biztosító páraáteresztő fóliával takarva a 20 cm vastagságú ásványgyapot réteget.

A tervekészítést megelőző felmérés során az épület 363 nyílászáróját egyenként vizsgálták meg. A külső ablakszárnyak cseréje egyértelmű volt, hiszen ezeket hőszigetelő üveggel kellett ellátni. A szemrevételezés alapján a tervezők a belső szárnyakra és az ablaktokokra kis-, vagy nagyjavítást írtak elő, illetve a kritikus állapotú nyílászárók esetében teljes cserét irányoztak elő. A kivitelezés során azonban kiderült, hogy a nyílászárók fallal takart, szemmel nem látható részei sokkal rosszabb állapotban vannak, mint előzetesen gondolták. Ezért a tervezők az örökségvédelmi szakemberekkel konzultálva hozzájárultak a nyílászárók teljeskörű cseréjéhez. A mindösszesen 1400 négyzetméter felületű, 47 féle típust tartalmazó 363 nyílászáró négy- négy szárnyának legyártása komoly feladat elé állította a kivitelezőt. Különösen így volt ez a díszterem óriási méretű ablakainál.

Ilyen volt...

Ilyen lett...

A leginkább szembetűnő változás kétségtelenül a háborús események nyomait is magán hordozó, már- már életveszélyesen omladozó, vadszőlővel befutott homlokzati falakon tapasztalható. A műemléki szempontok messzemenő figyelembe vétele érdekében a felújítási terveket készítő MŰÉP Kft. szakemberei egy Magyarországon még kevéssé ismert szigetelési technológiát alkalmaztak. A helyreállított vakolatra felvitt nanokerámia réteg néhány millimétere hasonló paramétereket képes teljesíteni, mint a 10 centiméteres rétegű – a műemléki státusz miatt itt értelemszerűen nem alkalmazható - tradicionális szigetelő anyagok.

Az elvégzett felújítások hatására az épület energetikai üzemeltetése lényegesen olcsóbb és biztonságosabb lesz. A tervekhez kapcsolódó energetikai audit szerint a napelemek telepítése folytán 148,32 GJ/év megújuló energiát használnak majd fel az épület elektromos fogyasztói. Az energetikai hatékonyság növekedése miatt éves szinten 4117,83 GJ elsődleges energiahordozó takarítható meg. A felújítás előtti 37,16 millió forintos éves energiaköltség 14,5 millió forintra csökken. A 22 millió forintot meghaladó megtakarítás az üzemeltetési költségekben 61 százalékos megtakarítást eredményez. Az üvegház hatású gázok kibocsátása a felújítások következtében évi 321,3 tonnával csökken.

A kivitelezési munkák a szükséges javítások elvégzése után február 29-én zárultak le.

A felújított Tündérpalota minőségi változást jelent a környezete számára. Még akkor is, ha az energiahatékonysági projekt kereteiben az épület leromlott állapotú klasszikus téglakerítésének és parkjának felújítása nem történhetett meg. Az OFI 2015- ben pályázatot nyújtott be a Norvég Alap Városi épített örökség megőrzését támogató konstrukciójához, hogy a Tündérpalota teljes felújításához forrást biztosítson. A felújítás ezen második ütemében kerülhet sor a kerítés, s az épületet körülvevő park eredeti állapotba történő helyreállítására, valamint a homlokzaton és az épületben található díszítőmotívumok restaurálására. Ezen munkák megvalósulása után újra régi fényében tündökölhet az épület, amely nem véletlenül kapta a főváros lakosaitól a „Tündérpalota” nevet.

